

Jonas Bruun Advokatfirma
Att.: Advokat Poul Heidmann
Bredgade 38
1260 København K

Frederiksborggade 15
1360 København K

Tlf 33 95 57 85
Fax 33 95 57 99

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

Anmodning om genoptagelse af Energiklagenævnets afgørelse af 30. juli 2008 om afvisning af klage over Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008 om tilladelse til etablering af elproduktionsanlægget Rødsand II med internt ledningsnet, Deres j.nr. 750911

3. december 2008

J.nr.: 1011-271
Eksp.nr.: 42931
SSH-EKN

Energiklagenævnet har modtaget Deres brev af 18. august 2008, hvorved De på vegne af Deres klient [...] anmoder Energiklagenævnet om at genoptage nævnets afgørelse af 30. juli 2008 (j.nr. 1011-2). Ved afgørelsen afviste Energiklagenævnet Deres klients klage på grund af manglende klageberettigelse. Energiklagenævnets afgørelse af 30. juli 2008 er offentliggjort i anonymiseret form på Energiklagenævnets hjemmeside: www.ekn.dk.

De har ved brev af 23. september 2008 fremsendt yderligere bemærkninger til anmodningen om genoptagelse. Brevet af 23. september 2008 er vedlagt fotografier af udsigten fra Deres klients bolig. De anfører i den forbindelse, at Deres klient er individuelt berørt af Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008.

Energiklagenævnets afgørelse

Energiklagenævnet imødekommer ikke anmodningen om genoptagelse. Sagens baggrund og en nærmere begrundelse for Energiklagenævnets afgørelse fremgår nedenfor.

Sagens baggrund

Energistyrelsen meddelte ved afgørelse af 6. maj 2008 E.ON Sverige AB tilladelse til etablering af elproduktionsanlægget Rødsand II med internt ledningsnet.

Ved brev af 1. juni 2008 indbragte [...] Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008 for Energiklagenævnet. [...] klagede på egne vegne og på vegne af 193 personer omfattet af bilag 1 til klagen. Antallet af personer omfattet af klagen blev efterfølgende udvidet til 243. Ved afgørelse af 9. juli 2008 afviste Energiklagenævnet klagerne fra de personer, som ikke var omfattet af [...] klage af 1. juni 2008, da klagerne ikke kunne anses for at være indgivet rettidigt. Energiklagenævnets afgørelse af 9. juli 2008 er offentliggjort i anonymiseret form på Energiklagenævnets hjemmeside: www.ekn.dk (j.nr. 1011-2).

Energiklagenævnet afviste ved afgørelse af 30. juli 2008 de resterende klager omfattet af [...] klage af 1. juni 2008, deriblandt Deres klient. Energiklagenævnet fandt, at ingen af klagerne opfyldte betingelserne i elforsyningslovens §§ 89 og 89 a, stk. 1¹, hvorefter der kræves en væsentlig og individuel interesse i en afgørelse, før man er berettiget til at påklage denne til Energiklagenævnet.

I afgørelsen af 30. juli 2008 lagde Energiklagenævnet blandt andet vægt på, at generne ved opførelsen af havvindmølleparken – navnlig påvirkningen af udsigten ved en ændring af horisonten over havet og lysafmærkning af møllerne – i al væsentlighed generelt må antages at være de samme, uanset placeringen af ens bolig, så længe man har udsigt til møllerne. Det forhold, at et antal klager bor tættere på kysten, og derved på havvindmøllerne, gør således ikke i sig selv, at de kan anses for klageberettigede. Energiklagenævnet bemærkede endvidere, at påvirkningen af opførelsen af havvindmølleparken Rødsand II som udgangspunkt vil have den samme betydning for alle beboere i og brugere af området. Opførelsen af havvindmølleparken vil således have betydning for en stor, afvekslende og svært identificerbar mængde personer. Efter en gennemgang af de enkelte klageres forhold, fandt Energiklagenævnet, at det i øvrigt ikke kunne antages, at nogle af klagerne var særligt berørte af opførelsen af parken i forhold til de øvrige beboere eller brugere i området.

Deres bemærkninger

Til støtte for, at Energiklagenævnet bør genoptage afgørelsen af 30. juli 2008 og på ny vurderer, hvorvidt Deres klient kan anses for klageberettiget, har De navnlig anført følgende:

- Deres klients bolig er beliggende vest for Nysted og øst for Errindlev Havn samt meget tæt på vandet. Der er ca. 10 km fra boligen til det område, hvor havvindmølleparken Rødsand II skal etableres. Deres klients bolig ligger som en af de få ejendomme i det tyndt befolkede område med uhindret udsyn over vandet, og havudsigten gør sig dermed særligt gældende for ham.
- Ejendommen er karakteriseret ved eksponeringen til Rødsands og Hyllekrogs naturområder, og etableringen af Rødsand II vil som følge heraf gribe ekstra ind i Deres klients tilværelse. Flere andre boliger i området er mindre eksponeret for havudsigten og dermed for udsynet til vindmøllerne, idet ejendommene er omgivet af læhegn eller ligger bag diger m.v. Deres klients bolig har et par store vinduer direkte ud mod området Rødsand og Hyllekrog, og mod øst kan man tydeligt se vind-

3. december 2008

J.nr.: 1011-271

Eksp.nr.: 42931

SSH-EKN

Side 2 af 6

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1115 af 8. november 2006 med senere ændringer.

møllerne i den eksisterende Nysted Havvindmøllepark, jf. fremsendte fotografier. Havvindmølleparken skal opføres tættere på boligen end Nysted Havvindmøllepark, hvilket ikke kun vil påvirke udsigten, men også påføre støjgener. Deres klient oplyser, at lysene fra Nysted Havvindmøllepark er tydelige om natten, og at det i dag er muligt at høre møller ved Nysted, når der er en sydlig vind. Deres klient beskriver lyden som en brummetone. Som følge af den unikke placering af boligen må Deres klient påregne et væsentligt værditab som følge af etableringen af havvindmølleparken Rødsand II.

- Det fremgår af VVM-vurderingen, at de visuelle påvirkninger ved placeringen af Rødsand Havvindmøllepark er vurderet at være af større betydning. Ifølge rapporten "Fremtidens Havvindmøller – en vurdering af de visuelle forhold ved opstilling af store vindmøller på havet" vil Deres klients bolig være beliggende inden for nærzonen eller på kanten til mellemzonen. Afstanden mellem de to parker er mindre end anbefalingerne i rapporten på mindst 20 km, og de to vindmølleparker vil tilsammen nærmest danne en lang mur. Hele området vil blive ændret fra et uoplyst landskab til et kulturlandskab med blinkende og konstante lys. Placeringen af en kystnær vindmøllepark, der fraviger tidligere praksis for, hvad man har villet acceptere, og som for Deres klient vil fremstå tydeligt og blive opfattet som værende tæt på, har betydning for den styrke, hvormed han påvirkes.
- Begrebet væsentlig og individuel interesse er ikke noget entydigt begreb, men et relativt begreb, der afhænger af graden og arten af den konkrete indgriben i en persons tilværelse. Kriteriet varierer derfor efter karakteren af de genstande, der meddeles tilladelse til. Kriteriet er udtryk for en formålspræget indgangsvinkel, og der skal lægges vægt på de pågældende personers behov for at opnå status som klageberettigede. Kriteriet er endvidere dynamisk og må tilpasses de faktiske forhold, herunder den teknologiske udvikling og mulighederne for i højere grad end tidligere at gennemføre store infrastrukturprojekter.
- Placeringen af havvindmøllerne så tæt på land, som er tilfældet med Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008, må sidestilles med placering i det åbne landskab. Et stort anlægsprojekt som Rødsand II vil allerede efter dets natur påvirke en større og ubestemt kreds af personer. Adgangen til at klage over sådanne projekter må dog ikke gøres illusorisk, fordi mange er generet, og fordi det dermed bliver vanskeligere at identificere netop de personer, der ligesom Deres klient har en væsentlig og individuel interesse i sagen som følge af deres boligs placering og særlige eksponering til anlægget.

3. december 2008

J.nr.: 1011-271

Eksp.nr.: 42931

SSH-EKN

Side 3 af 6

- Som følge af projektets særlige karakter og omfang, herunder også projektets kumulative virkninger med den eksisterende havvindmøllepark, må Deres klients behov for at opnå status som klageberettiget tillægges betydelige vægt. Elforsyningsloven har til formål at sikre miljø, og Deres klients interesse i sagen er netop af miljømæssig karakter. Med etableringen af Rødsand II er der ikke tale om en kystnær mindre vindmøllepark, der kun har underordnet betydning for de landskabelige forhold. Disse særlige omstændigheder skal indgå i afvejningen efter elforsyningslovens § 89 a.
- De særlige omstændigheder og Deres klients særlige behov for at opnå status som klageberettiget fører til, at der relativt set skal mindre til, for at kriteriet væsentlig og individuel interesse er opfyldt. I afvejningen efter elforsyningslovens § 89 a synes der ikke at være væsentlige modhensyn til, at Deres klient opnår status som klageberettiget.
- Energiklagenævnet har ved brev af 8. juli 2008 selv anmodet Deres klient om at oplyse placeringen af bopæl i forhold til havvindmøllerne. Energiklagenævnet har herved tilkendegivet at ville tillægge placering af bopæl i forhold til Rødsand II vægt.

3. december 2008

J.nr.: 1011-271

Eksp.nr.: 42931

SSH-EKN

Side 4 af 6

Retsgrundlaget

En myndighed kan i visse tilfælde genoptage behandlingen af en sag. Det gælder navnlig i tilfælde, hvor der i forbindelse med en anmodning om genoptagelse fremkommer nye faktiske oplysninger af så væsentlig betydning for sagen, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet udfald, hvis oplysningerne havde foreligget i forbindelse med myndighedernes oprindelige stillingtagen til sagen. Derudover kan sagen bl.a. genoptages, hvis der er mangler ved den oprindelige afgørelse, herunder ikke uvæsentlige sagsbehandlingsfejl. Reglerne om genoptagelse følger af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger og er beskrevet nærmere i den forvaltningsretlige litteratur. Nævnet kan bl.a. henvise til Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret, Jurist- og Økonomforbundets forlag, 2. udgave (2002), side 915 ff.

Energiklagenævnets bemærkninger og afgørelse

De har ved anmodningen om genoptagelse fremsendt fotografier af udsigten fra Deres klients bolig, samt fotografier af boligen, hvoraf fremgår, at boligen har et par vinduer, der vender ud mod området, hvor havvindmølleparken Rødsand II skal opføres. De har i den forbindelse bl.a. anført, at Deres klient har en væsentlig og individuel interesse i Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008, da dennes bolig er placeret i et tyndt befolket område, tæt på vandet ca. 10 km fra det område, hvor havvindmølleparken skal opføres og med uhindret udsyn herover. Deres klient er således særligt berørt af Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008, hvorfor hans interesse er individuel.

Ved afgørelsen af 30. juli 2008 fandt Energiklagenævnet, at Deres klient ikke var klageberettiget. I afgørelsen lagde nævnet bl.a. vægt på, at generne ved opførelsen af havvindmølleparken – navnlig påvirkningen af udsigten ved en ændring af horisonten over havet og lysafmærkning af møllerne – i al væsentlighed generelt må antages at være de samme, uanset placeringen af ens bolig, så længe man har udsigt til møllerne. Nævnet fandt endvidere, at det forhold, at et antal klagere bor tættere på kysten, og derved på havvindmøllerne ikke i sig selv gør, at de kan anses for klageberettigede, når vindmøllerne er placeret ca. 7 km fra den nærmeste del af kysten, hvor der er beboelse. Det kunne i øvrigt ikke antages, at nogle af klagere var særligt berørt af opførelsen af parken i forhold til de øvrige beboere eller brugere i området.

3. december 2008

J.nr.: 1011-271

Eksp.nr.: 42931

SSH-EKN

Efter en vurdering af bl.a. afstanden mellem Deres klients bolig og området, hvor havvindmølleparken skal opføres, fandt Energiklagenævnet ved afgørelsen af 30. juli 2008 som anført, at Deres klient ikke på afgørende vis berøres mere væsentligt end andre beboere i området, der bor i op til 12 - 15 km fra havvindmølleparken, eller andre brugere af området. Placeringen af Deres klients bolig i forhold til området, hvor havvindmølleparken skal opføres, og dermed også afstanden fra boligen til opførelsesområdet, indgik således i Energiklagenævnets afgørelse af, hvorvidt Deres klient var klageberettiget.

Side 5 af 6

Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at De ved anmodningen om genoptagelse ikke er fremkommet med nye oplysninger om faktiske forhold af så væsentlig betydning for sagen, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet udfald, hvis oplysningerne havde foreligget i forbindelse med Energiklagenævnets afgørelse af 30. juli 2008.

Energiklagenævnet finder endvidere, at nævnet ikke har foretaget sagsbehandlingsfejl i forbindelse med behandlingen af klagen af 1. juni 2008.

Herefter imødekommer Energiklagenævnet ikke Deres anmodning om genoptagelse af nævnets tidligere afgørelse af 30. juli 2007 (j.nr. 1011-2).

Til orientering kan Energiklagenævnet afslutningsvist oplyse, at nævnet ved afgørelse af 20. oktober 2008 (j.nr. 1011-5) behandlede en klage fra Danmarks Naturfredningsforening over Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008 om tilladelse til etablering af elproduktionsanlægget Rødsand II med internt ledningsnet. Danmarks Naturfredningsforening er i medfør af elforsyningslovens § 89 a, stk. 2, særskilt tillagt status som klageberettiget. Efter en fuldstændig prøvelse stadfæstede Energiklagenævnet Energistyrelsens afgørelse. Energiklagenævnets afgørelse af 20. oktober 2008 er offentliggjort på nævnets hjemmeside.

Afgørelsen vedrørende genoptagelse af Deres klienters sag er truffet af Energiklagenævnets formand på vegne af nævnet efter § 6, stk. 5, i Energiklagenævnets forretningsorden (bekendtgørelse nr. 664 af 19. juni 2006).

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om elforsyning eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. § 89, stk. 5, i lov om elforsyning.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på Energiklagenævnets hjemmeside.

3. december 2008

J.nr.: 1011-271

Eksp.nr.: 42931

SSH-EKN

Side 6 af 6

Med venlig hilsen

for Poul K. Egan
Nævnnsformand

og i dennes fravær underskrevet af

Henrik Chieu
Sekretariatschef